

KUST POSTEN

Nr 2 Kustartilleristen 1959

★ ★ ★

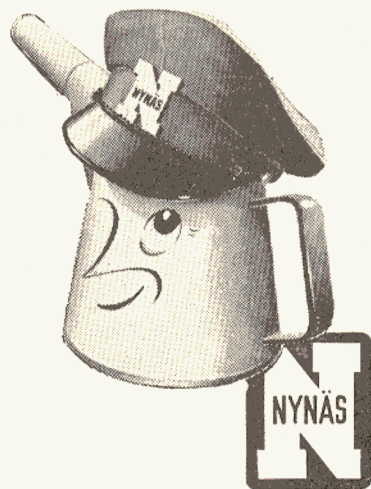
EN TIDNING

FÖR IDROTTSINTRESSERADE

ALL-SPORT

Sveriges skickligaste sportpennor och Pricksäkraste kamerajägare medverka

Kör på
NYNÄS
— det
lönar sig

AGATV
*Spriðez trüssel
Samlar familjen*

ATLAS MARIN AB

levererar

Ekolod - Gyrokompasser
Dieselmotorer - Separatorer
Vinschar - Styrmaskiner

m m

VI TILVERKA
FANOR
STANDAR
OCH
TAGGOR
KÖP
DIREKT!
SNABB
OCH
REELL
SERVICE

AV ALLA SLAG
I HÖG KVALITET
BEGÄR OFFERT

IRMA LINDBLAD
ROSTATSTRAND 21
110667 ÖREBRO

Kamratföreningens ordförande Överste Henrik Lange Inför 60-talet.

Inför julhelgen och årsskiftet önskar jag alla Kamratföreningens medlemmar en god jul och ett gott nytt år.

Må det nya året skänka oss nya skaror av medlemmar som vilja sluta upp kring våra gemensamma intressen.

Efter en period av relativ stiltje i Kamratföreningens verksamhet har på sista tiden ett mera aktivt intresse kunnat spåras. Bland de gamla pålitliga kamraterna dyker en och annan — relativt — yngre upp. Detta är uppmuntrande, i all synnerhet som dessa yngre kamrater visat sig väl smälta samman med de äldre. En glad och otvungen samvaro och umgängeston, som alltid präglat våra sammankomster, har visat sig passa våra nya medlemmar som hand i handske. Genom trevliga inlägg ha de berikat våra diskussioner och kommit med nya och friska synpunkter. Låt oss hoppas att de i fortsättningen gärna återkomma till våra sammankomster.

De allra yngsta vänta vi emellertid ännu på. Kanske måste man ha några år på nacken och en smula perspektiv på sin militära tjänstgöring, innan man känner ett inre behov av att ge sina känslor av samhörighet och sammanhållning inför gemensamma intressen en yttre manifestation? Alla kustartillerister gamla som unga, värnpliktiga, reservister eller aktiva eller de som längesedan passerat värnpliktsåldern äro emellertid välkomna i det brödraskap som kamratföreningen utgör.

Utvecklingen rider fort. KA 4 har ombildats till att huvudsakligen i fredstid vara ett skolförband. Detta innebär, att många värnpliktiga fullgöra huvuddelen av sin utbildning under 1. tjänstgöring här i Göteborg, ehuru de tillhöra andra kustartilleriförband. Gamla kustartillerister spridas också i olika civila befattningar och sysselsättningar över hela vårt avlånga land och även utanför dess gränser.

Förvisso finnas i Göteborg med omnejd många kustartillerister, som gjort sin värnplikt eller tillhöra andra truppförband än KA 4. Dessa hälsa vi också hjärtligt välkomna till oss. Alltid skola vi finna gemensamma intressen som knyta oss samman.

I detta sammanhang ligger det nära till hands att söka bilda en högre enhet för sammanslutning av kustartillerister av alla grader och kategorier i vårt land. I Danmark har man löst detta problem på sitt eget sätt. Där bilda alla kustartillerister ett enda stort samfund med ett gemensamt föreningsblad. Organisationen har sitt säte i Kongens by. Detta är naturligt, ty i Danmark dominerar huvudstaden i ännu högre grad än vad den gör i Sverige. Men överallt ute i landet, i större och mindre städer finnas lokalavdelningar, där kustartilleristerna

samlas och trivs med varandra. Då och då samlas man sedan i stora skaror i Köpenhamn och dryftar gemensamma angelägenheter. Kanske vore detta en organisationsform som kunde passa även oss här i Sverige? I så fall synes det naturligt, att KA 1:s gamla, fina kamratförening Vapenbröderna — landets äldsta och anrikaste — finge ta ledningen och skänka organisationen sitt namn. Alla existerande kamratföreningar skulle då bli lokalavdelningar i Karlskrona, på Gotland, i Göteborg och Härnösand och varför inte också i Malmö, Hälsingborg och Norrköping, där många gamla kustartillerister leva och verka.

Denna idé lämnas till kamratföreningens medlemmar till begrundan på lediga stunder. Inför vår Herre äro vi dock alla kustartillerister.

A handwritten signature in dark ink, which reads "Henrik Lange". The signature is written in a cursive, flowing style.

Om vapen.

Att överhuvud taget behöva nämna ordet människor emellan är egentligen djupt tragiskt. För det innebär och förutsätter inte bara nöd och missförhållanden, inte bara osämja och svårigheter att bilägga tvister människor emellan, det innebär också maktlystnad och framför allt ond vilja. Ond vilja på ena eller båda sidor. Visst har de rätt som säger att vapen och krig borde förbjudas. Men det är lika svårt att förbjuda det som att förbjuda människor att hata och vara elaka mot varandra. För det sitter djupare i oss än vad lagar och förordningar kan reglera med deras tyvärr blott yttre möjligheter.

Men skulle vi ens vilja kommendera människorna att vara si eller så? Är inte just det den stora risken vi måste ta, även om det svider, att människan kan göra vad hon vill för att

det största av allting skall kunna ske att hon också vill och försöker göra något gott — tycker om sin nästa — och Gud. Det är just den risken Gud har tagit. "Han vet vad för ett verk vi äro" står det någonstans i Bibeln. Och Gud kommer inte ut med generalorder om att "nu skall vi vara snälla", men han har kommit med en annan generalorder om ett annat vapen, som går djupare in i människor än vad vare sig kanoner eller atombomber kan nå, som ju bara kan döda. På den generalordern heter det att Gud låter kungöra att han trots allt älskar oss och att han därför sände sin Son, Jesus Kristus, som levde som vi själva men ändå så olika oss, för att vi skulle förstå det. Och hans vapen heter kärlek!

En kärlek som till och med kan få människor att känna för varandra tvärs över en frontlinje, den enda kärlek som vi har något att hoppas på i en tid då allt synes mer hotfullt än något annat. Men kanske upptäcker vi därför också lättare denna livgivande urkraft.

KUSTPOSTEN

Organ för Kustartilleriets Kamratförening i Göteborg.

Redaktör och ansvarig utgivare: Flaggjunkare Erik Knöös, Östansvindsgratan 4 C, Göteborg H, telefon 22 90 13. Tjänsteadress: KA 4, Göteborg 42, telefon 29 20 80.

Prenumerationspris för år 5 kronor (= årsavgift till Kamratföreningen).

Kamratförenings styrelse:

Ordförande: Överste Henrik Lange
1:e vice ordf.: Överste Sixten Gråberg

2:e vice ordf.: Förvaltare O L Redmo
Sekreterare: Förvaltare Gustav Odkrans

Skattmästare: Förvaltare C Svanberg

Klubbmästare Vaktmästare O Broberg

Ledamot utan särskild funktion: Maskinmästare C A Hofving

Suppleanter: Köpman A Jansson och f d lokförare P O Callermo

Övriga funktionärer

Revisorer: Korrespondent A Johansson och droskägare G Gustavson

Revisorssuppleanter: F d poliskonstapel A Lauwner och hr G Bäckström

Valkommitté: Direktör H Hedberg och hr I Koppman.

På

"HANTVERKET"

finns det trevliga lokaler för kamratträffar och andra sammankomster.

Och restauranten ligger mitt i Vasastaden, Erik Dahlbergsgatan 3

Tel. 11 61 04

Om en upplöst församling.

Sedan de 77 livstidsfångarna på Ny Elfsborgs fästning, på grund av nya bestämmelser angående "fångens förvaring och vård", den 12 oktober 1866 per ångbåt överförts till det i Carlskrona nyuppförda Centralfängelset, och den lilla garnisonen, bestående av 2 uoff, 8 konstaplar, 1 trumpetare och 51 artillerister, efter flaggans nedhalande, den 1 maj 1869 avtågat och inskeppats till Göteborg, blev den lilla "Ny Elfsborgs Slottsförsamling":s öde att upplösas och försvinna som självständig församlingsenhet.

Orsaken till utrymningen var bestämmelsen i Kungl brev av den 9 april 1869, att Ny Elfsborgs fästning icke längre skulle ingå bland rikets befästningar. Alderdomen hade tagit ut sin rätt. Det gamla fästet vid Älvmynningen hade spelat ut sin roll som försvarsverk.

Kommandant var vid denna tid Kaptenen Daniel Wilhelm Lindhult, sedermera major och Kommandant å Karlsborg.

Så tidigt som 1666 hade frågan om kyrkolokal varit uppe, och ett förslag till kapell hade i samband härmed uppgjorts av dåvarande konduktören vid fortifikationen Jean de la Vallée. Även sedermera generalkvartermästaren Wärnschöld påpekade behovet av gudstjänstlokal och förordade de la Vallées förslag samt begärde i sina äskanden att det snarast måtte uppföras. Men först den 10 juli 1708 kunde den lilla garnisonskyrkan invigas.

En beskrivning av kyrkans utseende och inredning skulle här taga allt för stort spaltutrymme i anspråk och torde väl för flertalet av denna tidnings läsare vara bekant. Här bör dock påpekas att enligt visitationsprotokoll alltid kyrkan, såväl som dess inventarier väl vårdats och underhållits. Den största betydelsen för kyrkans nuvarande goda skick bör säkerligen tillskrivas den

av dåvarande fortifikationsbefälhavaren, (åren 1904—1907 jämväl fästningens kommandant) majoren m m Claes Grill år 1904 ledda och på ett pietetsfullt sätt genomförda restaurering. Särskilt glädjande är att de från fästningens föregångare vid Klippan, överförda medaljongerna å kyrkans läktarbröst så väl kunnat bevarats.

Själva församlingsbildningen får betraktas som en frukt av 1683 års nya krigsartiklar och 1683 års kyrkolag, vilka möjliggjorde att Elfsborgs garnison fick egen prästman, vilken i samband därmed av den nybildade församlingen mot särskilt anslag, utsågs att vara jämväl församlingens pastor.

Interiör av kyrkan på Nya Älvsborg. Teckning utförd 1707 av dåvarande kommandantören C. G. Witting.

Den nybildade församlingen, som omfattade garnisonens såväl militära som civila personal som deras familjemedlemmar och tjänstefolk, synes hava blivit färdigbildad först 1689, enär de äldsta kyrkoböckerna äro förda fr o m 1690.

Församlingens ekonomi var säkerligen god, då ju utgifterna för kyrkobyggnaden helt bestreds av Kronan och såväl Kommandanterna som övriga befälet voro givmilda donatorer av

erforderliga inventarier och textilier. Det är bl a med säkerhet känt att de förnäma kommunionskärlen av silver, under Posseska vapenskölden graverad med "Nya Elfsborgs slott den 24 decemb. 1699" skänkts till kyrkan av Greve Nils Posse, friherre till Säby.

Att givmildheten inom församlingen var stor framskyntar även av det förhållandet, att förutom gåvor till kyrkans prydnad och utsmyckning även hjälp åt behövande medlemmar inom Garnisonsförsamlingen i Göteborg kunde lämnas, i synnerhet under de tyngda åren 1695—1696.

Kanske rörde sig församlingens budgeter icke med stora summor, men sett efter dåtida förhållande och jämfört med de många små skattetyngda landsförsamlingarna i riket, var nog Elfsborgs Slottsförsamling i ekonomiskt avseende en av de lyckligt lottrade.

Att även skolundervisning å fästningen ägt rum är självklart, i synnerhet för församlingens barn. Dock synes någon bestämd form för undervisningen icke funnits förrän "Reglemente för Nya Älvsborgs församlings fasta folkskola den 9 augusti 1865" fastställdes, d v s endast några år före garnisonens indragning och församlingens upplösning.

Såsom församlingens begravningsplats uppläts den nordväst om fästningen belägna Stora Aspholmen, där den första begravningen enligt församlingens "Dödbok" ägde rum den 23 februari 1690.

Det ekonomiska läget för de å denna begravningsplats begravdas anhöriga medgav säkerligen icke resandet av några monumentala gravvårdar eller minnesmärken. Ett enkelt träkors torde nog vara det vanligaste, ett kors som för längesedan multnat bort, och

liksom den där vilande, han må sedan vara en konungens soldat, en av samhällets olycksbarn som i fångenskap fått sluta sina dagar, eller kanske ett offer för den då rådande stora barn-dödligheten, glömts bort. Tidevarv komma, tidevarv försvinna.

Av de en gång uppsatta gravstenarna, funnos vid senaste restaureringen (1932) endast två stycken kvar, vilka genom dåvarande fortifikationsbefälhavarens (Kapten A. Rosensvärd) försorg, i samråd med anhöriga och Chefen för Kungl Älvsborgs regemente, upprestes samt ifylldes i inskriptionerna.

Även om den lilla församlingen, som tidigare nämnts, icke tyngdes av ekonomiska bekymmer, så kunde nog pinsamma situationer uppstå. Här om vittnar den av dåvarande slottspastorn (sedermera Kyrkoherde i Kung-sätters pastorat) Johan G. Lysell i kyrkoboken gjorda anteckningen om att de vid anfallet mot fästningen 1719 stupade, i brist på båtar och rådande stark ström, icke i vanlig ordning kunde begravas, utan måste till ett antal av 2 officerare och 26 man kastas i sjön, sedan de vanliga ceremonierna verkstälts. Det är lätt att förstå hans anteckning att uppgiften för honom kändes smärtsam.

Den 18 april 1869 hölls den laga utlysta kyrkostämman, som med anledning av Kungl Maj:ts nådiga beslut om "Garnisonens indragning och Slottspastorns upphörande tjänstgöring" skulle avgiva yttrande och förslag, dels varthän de personer som i en framtid komma att vistas och bo å Nya Älvsborg i kyrkligt avseende borde höra, dels huru med kyrkans och skolans tillhörigheter borde förfaras. Olika förslag framkom. Slottspastorn, platsmajoren de Albedyll jämte kyrkovärden Mellbin föreslog att inventarierna borde överlämnas till Diakonissinrättningen i Stockholm, som var i stort behov av dem till ett under byggnad varande kapell. (Mellbin var under många år upptagen i fortifikationens stat som materialförvaltare å Nya Älvsborgs fästning). Kommen-

danten jämte Skeppare Hellgesson ansåg att inventarierna borde överlämnas till Nya Varvets församling. (Hellgesson var bl a fyrmästare för den å Älvsborg belägna fyren, som var en föregångare till den år 1880 byggda fyren å Knippelholmen).

På grund av de delade meningarna enades man om att överlämna avgörandet till Kungl Maj:t eller Konsistorium i Göteborg att bestämma. Enhälligt var däremot förbehållet att skyldighet skulle åläggas mottagaren, att om kyrkan framdeles åter skulle komma att tagas i bruk för gudstjänst, inventarierna skulle till kyrkan återställas, så ock överlämnat kapital, det senare dock utan ränta. En del mindre värdefulla inventarier, däribland skolans, skulle försäljas. Vissa tavlor m m som icke ansågs lämpliga till en kyrka, skulle överlämnas till Göteborgs museum.

Så gick tiden, och först den 14 juni 1871 beslöt Kungl Maj:t, efter hörandet av såväl Domkapitlet som Konungens Befallningshavare i länet, att Ny Älvsborgs fästning i såväl administrativt som judiciellt avseende skulle tillhöra Lundby församling och socken.

På grund av ovanstående Kungl brev sammanträdde representanter för Domkapitel, Nya Älvsborgs och Lundby församlingar hos dåvarande fortifikationsbefälhavaren i Göteborg, Baron G. Paykull, därvid Lundby församlings kyrkovärden kvitterade kyrkoböcker, kyrkosilver samt den konstanta kassan som utgjorde 41 (fyrtio-

en) Riksd. Övriga inventarier överlämnades samma dag mot reversal av kyrkovärden Mellbin.

Härmed var den lilla Slottsförsamlingen upplöst.

Vi nutidens barn står kanske lite undrande och oförstående inför 16—1700-talets gudstjänstliv. Det är svårt för oss att tänka sig själslivets utveckling och individens andliga förkovran på grundval av "1691 års Kommandantsinstruktion för Göteborg", där det i pkt 14 bl a heter: — — — — "Skolande den Öfver — eller Under Officeren som någon Predikan uthan laga förfall försummar, eller icke till dess Uppropet av dess Compagnie förbij blifver tillstådes, därför ock så ofta det skeer, för hvar gång böta Een half Månads löhning till Krigsmans husetz fattige. Och för gemene man plichta, för hvar gång, med tre par Spö". — — — —

I sitt tal i samband med den avslutade restaureringen 1932, yttrade Kyrkoherde Karl Ahlberg (mångårig pastor i Nya Varvets församling) bl a "Här på denna plats har Svenska folket skrivit historia, varom murarna bära minnen", och tänker vi efter så har den lilla garnisonen varit våra företredare, de har haft samma uppgift som den vi kustartillerister ägnat flera eller färre år av vårt liv, nämligen att försvara inloppet till den för samfärdseln viktiga hamnstaden Göteborg.

Må vi minnas den lilla "Ny Älvsborgs Slottsförsamling" med aktning och vördnad.

En lång väg

Vid Järntorget springer 371 Nilsson efter Långedragsvagnen. Han har bråttom för att hinna i tid till taptot. Han lyckas komma på vagnen, men råkar trampa en frälsningssoldat på foten och säger: "Ursäkta mig, kompis".

Med ett mildt leende säger frälsningssoldaten: "Jag är inte din kompis, jag är en soldat i Himmelens armé".

"A", menar 371, "då har du långt till din kasern. Hoppas att du hinner dit innan taptot".

På

"HANTVERKET"

finns det trevliga lokaler för kamratträffar och andra sammankomster.

Och restauranten ligger mitt i Vasastaden, Erik Dahlbergsgatan 3

Tel. 11 61 04

IN THE SERVICE OF PEACE.

En svensk FN-soldat spanar in i det heliga landet.

Den jugoslaviske soldaten ger vid första mötet intryck av att vara robust, tystlåten och reserverat misstänksam mot sin omgivning. Mycket av detta kan måhända få sin förklaring i jugoslavernas bristande kunskaper i engelska, och därmed förenade kontaktsvårigheter. Med tillhjälp av teckenspråk kan man emellertid relativt lätt göra sig förstådd och därigenom skaffa sig en verkligt pålitlig jugoslavisk kamrat. Ökentjänsten är i många avseenden oerhört krävande, och jugoslaviska bataljonen är därför till stor del rekryterad bland soldater från Jugoslaviens ödsliga bergstrakter, soldater som redan i sitt hemland vant sig vid att tjänstgöra långt vid sidan om allfartsvägarna. Knappast kunde ökenpatrulleringen ha anförtrotts några därtill mer lämpade än dessa specialuttagna och hårdföra "ökenjägare".

På vår färd mot norr möter vi i nästa bevakningsområde en bataljon glada och livsbejakande gossar The Royal Canadian (kanadensiska bataljonen). Bataljonen består till större delen av yrkesmilitärer, däribland

många veteraner från andra världskriget och koreakriget. Skyhög materiell och stridsmoralisk standard är utmärkande för kanadensarna, och deras uppträdande vid gränsen och i trängda situationer vore värt att beskriva som föregångsexempel i en svensk vaktinstruktion. Som sällskapsmänniska är kanadensaren öppen, gladlynt och mycket lätt att få kontakt med. Över ett glas av sin favoritdryck (svenskt öl) berättar han gärna om sitt hemland och vill i gengäld veta mera om gamla Sverige. Som soldat vill jag beskriva honom vara självsäker, orädd och framförallt oöm. De är krigare med färg dessa The Royal Canadian.

Kanadensarnas grannar i norr är bataljonen från Brasilien. Småväxta och temperamentsfulla utgör brasilianarna utan tvekan UNEFs egna lustigkurrar. I bataljonens led märks påfallande många negrer, och soldaterna från kaffelandet är över huvud taget en variationsrik samling där allt kan hända och vanligtvis händer. Den som en gång hört en brasiliansk soldat på post sjunga sitt hemlands vilda sånger till ackompanjemang av ett rytmiskt dunkande mot värnets plåttak skall sent eller aldrig glömma detta. Även om brasilianarna skördar avsevärt större lagrar på UNEFs fotbollsplan än i sitt krigiska värv, är jag dock övertygad om att de fullgör sin plikt med den äran.

Ännu ett stycke mot norr finner vi den indiska bataljonen, The second Battalion of the Grenadiers Regiment. Bataljo-

nens hemregemente i Indien räknar sina anor sedan palestinakriget mot Napoleon 1798—1799. I likhet med kanadensiska bataljonen finns bland indierna många krigsveteraner, och då i huvudsak sådana från striderna i Burma, Persien och Kashmir. Soldaterna är till 75 procent Jats, d v s bondebefolkning från nordindiska slätten. Återstoden är Dogras, — bergsbor från Himalayas sluttningar. Inom den indiska bataljonen är det en liten grupp soldater som på ett alldeles speciellt sätt tilldrar sig allas intresse, det är de turbanprydda Sikherna med sina långa men mycket välansade skägg. Sikherna som tillhör en sekt inom hinduismen är storväxta och praktfulla soldater med något av Orientens mystik över sig. Sikhernas ursprung är att söka i den oppositionsgrupp som vägrade att övergå till Islam under afganernas blodiga förföljelse av hinduerna på 1400-

Vid norrmännens (Danors) norra bevakningsområde finns inga vägar, utan transporterna går med kamelkarravan.

talet. Sikhernas gudalära är densamma som hinduismens, följaktligen tror de på själavandringen och kastväsendet. Utmärkande för Sikhernas lära är de fyra K:na:

K e s h e : att alltid bära sitt hår och skägg långt.

K a n g a : att alltid hålla håret rent.

K a c h : att alltid bära en viss underklädnad som en påminnelse om att äktenskapsbrott är synd.

K a r a : att alltid bära en järnring kring handleden som ett tecken på förbud mot stöld.

Turbanen, som Sikherna bär, tjänar till att dölja håret och bärs huvudsakligen av hygieniska skäl. UNEFs blå basker ersätts hos Sikherna av blå turban, och den tar man av bara när man är ensam.

Gazastripens utposter i norr bevakas av den dansk-norska bataljonen, vanligen kallad Danor Battalion. Danor är sven-

ska bataljonens grannar i norr, och det är därför ett säreget och lyckligt sammanträffande att skandinaviska soldater i Främre Orienten sida vid sida fullgör sin plikt för fredens bevarande. Även om samhörighetskänslan mellan olika nationer inom UNEF snabbt växer sig stark, känner dock de skandinaviska bataljonerna en gemenskap utöver samhörigheten inför den gemensamma uppgiften. Det goda nordiska grannskapets idé är här omplanterad i österländsk miljö. Danor's uppgift är uteslutande att bevaka gränsen, och av särskilt intresse är utan tvekan dess nordligaste bevakningskompani. Kompaniet bevakar en del av gränsen som helt går genom öken, och underhållstransporterna till denna utpost i norr sker medelst kamelkaran. Varje morgon kan man se ökenskeppen lastade med förnödenheter i vaggande pass-

gång glida fram över sanddynerna, och det ligger nära till hands att tolka kamelernas förnämna uppsyn som ett uttryck för triumf över att även den moderne soldaten tvingats anlita detta tidlösa transportsätt för att kunna ta sig fram genom öken.

Med Gaza stad i centrum och som tidigare nämnts beläget mellan dansk-norska och indiska bataljonerna ligger svenska FN-bataljonens bevakningsområde. Knappast råder väl sådant liv och sådan rörelse inom något annat område som inom det "de svenske" satts att bevaka. I en eucalyptusdunge nere vid medelhavsstranden finner vi bataljonens hjärta — bataljonsstaben och stabskompaniet. Här råder en febril verksamhet, så febril den nu kan vara i den pressande ökenvärmen. All kontakt med hemlan-

Fortsättn. på sid 17.

AB **Strömman & Larsson**

G Ö T E B O R G
Tel. 22 21 90 (växel)

Sågade och hyvlade Trävaror
Alla slag av Byggnadssnickrier
och Listverk
Lamelldörrar - Lamell - Träfiberplattor

Sopvagnar

Sopkärl

Latrinkärl

Matavfallskärl

Papperskorgar

Maskinfabriks AB **N O R R B A C K E N**

Blomstermåla — Telefon 12 och 54

Vasas färd runt Skeppsholmen.

Vasadykaren *SVERRE LARSSON*

Om man står i Skeppsholmskyrkans torn i Stockholm så kan man från denna ringa höjd överblicka regalskeppet Vasas första och enda färdsträcka. Allt arbete mellan kölsträckning och sjösättning ägde rum ungefär på den plats där Nationalmuseum nu ligger, som färdigbyggt skepp förhalades hon över till Slottets lodgård för att ta ombord den tunga bestyckningen och barlasten, vilket tog hela våren och sommaren år 1628. I en augustidags högsommarväder började hon glida de första kabellängderna på henne hård slagsida, vattnet forsade in genom de öppna kanonportarna allt under det hon drev ner mot

Beckholmen och sin egen undergång. Och i dessa dagar fortsätter hennes avbrutna färd, nu i styvhalade stålvaror, in mot det lugna vattnet under Kastellholmen. Om några år är hennes korta resa avslutad då hon — om allt går väl — går in i egen docka och museum på Galärvarvet, några hundra meter från den plats där hennes stapelbädd en gång byggdes. Vasas drygt trehundraåriga resa blir alltså bara en liten sväng i en knappt sin väg ut i det 30-åriga kriget. En liten vind som knappt sträckte ut skoten kom från Danvikshället och gav fullbordad cirkel kring Skeppsholmen i hjärtat av Stockholms vattenvärld.

Det är nu tre år sedan förste byråingenjören Anders Franzén fann Vasa utanför Beckholmen. Hans upptäckt att Östersjön är världens kanske enda hav dit skeppsmasken inte går öppnar svindlande perspektiv. Här har vi möjlighet att fiska upp sjunkna örlogsskepp så gott som oskadda från havets botten och det finns många av stormaktstidens haverister som ännu ej lokaliserats. Anders Franzén har utträttat ett pionjärarbete inom den sjöhistoriska forskningen och väckt världssensation med Vasa-fyndet. Han har fått Vasaorden för sin insats.

Vasadykaren *HENRY JOHANSSON*

Marinens dykare har vid bärgningen av Vasa utfört ett mycket skickligt arbete. Förste man ombord på vraket blev dykarförman Edvin Fälting gammal kustartillerist från KA 1. Från KA 4 har två stycken dykare medverkat vid bärgningen nämligen sergeant Sverre Larsson och överfurir Johansson. Båda två har utnämnts till "Vasadykare" och medaljerats för yrkesskicklighet i dykning vid bärgningen av Vasa.

Bärgningsarbetet fortsätter . . .

ERIKSBERGS
MEK. VERKSTADS AKTIEBOLAG

Prima KÖTT, FLÄSK och
CHARKUTERIVAROR i parti från
**SVERIGES
SLAKTERIFÖRBUND**
GÖTEBORG
Telefon 19 25 70

Rör - Värme - Sanitet

GROSSISTFIRMA

AB John Fr Anderson & Co

Göteborg 2 - Fack 2039

Tel. växel 17 04 05

Englunds Konditori

Långedragsvägen 160 — Telefon 29 08 04

Rekommenderas för sina läckra bakverk

Färsk Fisk

Fina Fisken

Svensk Andelsfisk

Telefon 17 46 80

Vänd Eder med förtroende till
**Högsbotorp & Järnbrotts
Juvelerareaffär**

Axel Dahlströms torg 1, Tel. 45 46 44, Göteborg V

när det gäller priser och gåvor. Stor sortering.

Gravyrarbeten utföres å Egen verkstad

Allt i branschen

Välkommen!

Apotekare

BERGQVISTS FÄRG

PARFYMER

GÖTEBORG

I varje del av sta'n

enda firma som representerar de fyra stora

inom färgindustrin.

Vi går till

ARNE BLOHMS

när det gäller motorcykeln

Där får Ni "rätta grejor och bra service,
för han kan motorcyklar".

Den ligger på *Friggagatan 9, Telefon 19 55 30*

BTH och MULLARD

ELEKTRONRÖR - HALVLEDARE

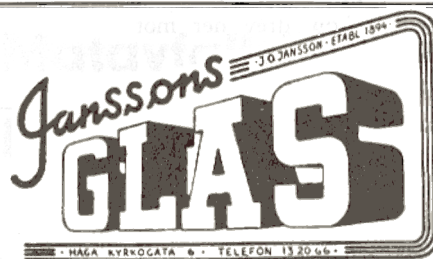
KOMPONENTER

TELEINVIST AB

Rosenlundsgatan 8 — Göteborg

Tel. 13 51 54, 11 61 01, 13 13 34

Bra hand i skytte vid KA 4

På bilden syns från vänster Öhrn, Franke, Hermansson, Grewin och Svensson.

GUNNAR FRANKE: Med en lätt travestering kan den gode Gunnar säga "Intet i skytte är mig främmande". På grund av sin allsidighet ett ankare i tävlingssammanhang. Tillstånd måste dock alltid inhämtas av Kungens Befallningshavande. Har under året varit en rätt flitig gäst vid priset. (Etta i prec. gevär vid Marinmästerskapen, trea vid Kustartillerimästerskapen, tvåa i pistolfältskjutning vid III MID o. s. v.).

ARNE GREWIN: Liksom diverse höga master mycket rörlig i vind. Stagad med tyngdpunkten längst ner och fiolstag i ryggen. Har specialiserat sig på snabbsskytte, varför han i år erövat

militärt världsmästerskap i siluett. (Även etta i pistolfältskjutning vid III MID och många framgångar i civila sammanhang).

VIKTOR HERMANSSON: Gammal säker navigatör med tydlig gyrostyrning i kulorna. Vinner en och annan gång förlorar aldrig. Utmärkt lagmedlem. Placerade sig bra på Marinmästerskap och kustartillerimästerskap och har som civila meriter bl. a. en förstaplacering i förbundsmästerskapen, huvudskjutning med kpist.

KARL-OLOF ÖHRN: Liksom rashesten helst i täten men gärna bitsk. Har i likhet med Gunnar ovan många strängar på sin båge. Blir ibland över-

tränad och säljer då sitt skytte billigt men är lagkamraten, som ofta får vågskålen att väga över. Diverse goda topplaceringar i militära tävlingar, i civila tävlingar har han delat vinnarpallen med Hermansson.

ÅKE SVENSSON: Trygg och lugn med åtskilligt kvar av kynnet från Östersjöns pärla, vilket hörs på dialekten. Är ofta ofin nog att inte iakttaga ordningen i rullan, när det gäller tävlingsplaceringen och har en gång för alla bevisat att även vid maskinens dunk fostras skyttar. (Trea i Marinmästerskap och tvåa i Kustartillerimästerskap samt civilt bl. a. tvåa i kpist vid Förbundsmästerskapen).

Timmele Färgeri AB

Telefon ULRICEHAMN 302 00

Rekommenderar sig för utförande av färgning och blekning av ullgarn, trikå, charmeuce m m

RUGGNING AV TRIKA

Förstklassigt utförande garanteras

Wockats & Co. AB

Telefon Växel 17 10 20

JARNSKROT och METALLSKROT

LUMP — TEXTILAVFALL

PUTSTRASOR

Julgrisen.

Förre soldaten Emil Blom hade köpt en dyr vågris av patron Vesterberg på Granberga. Vesterberg var smålänning och stadd i uppblomstring under förra världskrigets välsignade konjunkturner. Grisen drog således dryga dagsverken utöver torparrendet, innan den blev Bloms egendom. Men så gladdes Emma hans dessmer åt förvärvet och repade nässlor, gned och försakade med stora förväntningar. Kassen i sjövikens gav småfisk ibland, och lite gröpe blev det av havren från torptäppan. En och annan mjölkskvätt fick torpkon Blomma — eller rättare sagt ungarna — avstå åt Joakim, som grisen av ren underdånighet kallades efter ortens ledande personlighet. Joakim trivdes, framlevde sina dagar utan närmare reflektioner om ändamålet och lade på hullet som sig bör. Han blev mor Bloms stolta förevisningsobjekt, så ofta kafferansonen tillät invitation av ortens nyhetsförmedlande fägring. Han spred glädje i torpet.

Nu drog det mot jul, och mor Blom fick drag av vemod i rynkorna, när hon fyllde i mathon åt sin kärlek. — Men tänk vilken jul det skulle bli! En gris var ju ändå till för att dö. Och vad fick man inte efter dom! —

Till Lussedan var banvakten P. V. Pettersson, vanligen kallad PV, budad. PV var en kunnig karl och var bl. a. ortens ambulerande slaktare. Så här före jul var han strängt anlitad. Ingen visste heller så bra som han hur en gris skulle se ut, och den här nassen hade fått extra beröm, när PV haft vägarna åt Blommens för att ge råd i uppfostran och möjligen med biavsikten om en slaktsup i förskott. Mor Blom tog åt sig av berömmet. Se, ett sånt djur hade då inte funnits i det torpet före Blommens tid! Och nog visste hon, vad hon gett sig ut för den grisen. Det var just som änsligt med slakten, men vad skulle det fattige göra. Barnen behövde också färskt som omväxling på saltströmmingen.

Så nog skulle det bli kalas i jul! Det skulle det visst det.

Nu var dagen kommen! Blommen hade slaktsupen bärgad, och i ottan skulle dråpet ske. Före halv åtta skulle Blommen stå i tröskan på herrgården. Det blev alltså Lusseotta i torpet. Mor Elom hade kaffet klart och eld under stora byggrytan, när PV kom. Men vem kan ta livet av en gris utan lugnande medel? Slaktarn måste ha sitt, och fick det — och lite till. Och fick han det, var han inte kinkig med arvodet. Se Blommen var fattig men inte snål, det kunde ingen påstå. Och brännvin hade alltid varit en god valuta.

Mor Blom fick fram kaffe, och Blommen fyllde på kask. Till kaskarna diskuterades Joakims förhållande i familjen. — Se en sån gris har vi då allri havi. Han är som barn i huse. De är för unnerlitt me djur. De lik som förstår en och blir som en själv ä. — Nu var det som om Joakim begrep, att det var nånting i görningen, för han hade sett så moloken ut i afse. Men nöden har ingen lag. Och när en inte var så riker som patron, så får di fattiga offra de di har. PV talade tröstens ord och bedömde grisen på sitt sätt som sakkunnig beträffande de materiella värdena.

Men nu var det nog dags i alla fall, om Blommen skulle hinna till herrgårn. Joakim hade fått sista slurpan. Nu skulle han bli korv, fläsk, sylta och palt till den Blomska familjens julglädje. En och annan smakbit blev det väl hit och dit också, som fattigman har för sed. — PV och Blommen hade hämtat nödigt mod och gick till verket.

Blommen gick in i stian och satte tryntrossen på sin vän för att le ut honom. Nu vet var och en med erfarenheter att svin inte godvilligt tar annat i käften än dom själva vill. De blir förbannade på allt intrång, skriker och vrenskas. Men mor Blom lockade med matämbaret, och så kom han motvilligt ut och inom slaghåll för PV. Så vet var och en lika bra, att det är klen med ljuset vid fyrataget så här

års. Mor Blom belyste emellertid offerplatsen med fenixlyktan. PV spottade i händerna och gjorde några försökssvängar med yxan. Nu skulle det ske! Mor Blom vände sig från och blundade. Så en sista tomsväng — och PV drämde till. —

Om det nu kan ha berott på kaffekaskarna eller annat är inte bestämt utrett. Men PV träffade inte precis där mellan ögonen, där bedövningsmedel av den här sorten bör placeras för att ge resultat i första omgången. Joakim blev orolig. Nu borde han teoretiskt sett ha domnat av för nästa släng, för när PV slog slint, blev han arg och samlade ihop sig. — Tvi! det här då! — Och så drämde han till i anväg. — Efteråt svor PV på att det var trolltyg i närheten. Det var inte så ovanligt så här en Lussemorgon. Nyktrare bedömare skulle möjligen ha sökt andra förklaringar — för stor sats i förhållande till inre omständigheter, lenhalka eller något ditåt, för PV:s träskostövlar flög i vädret, och själv satte han en grann rova nedanför mor Bloms akter. Yxhammaren träffade någonstans i närheten av Joakims dubbelknorr, och för det blev han ursinnig. Innan hans tillämnade baneman kommit på fötter, hade Joakim instinktivt fattat vidden av faran och sveket i den tidiga välfägnaden. Han gav på grisars sätt sitt misshag tillkänna. Det blev ett skrik, som gick mor Blom till hjärtat. — Herre jestanens då, Joakim lelle! Jag tror di rakt förlorar dej, innan di får live av dej. Sånt elände! — Så gjorde Joakim utbrytning. Trots Blommens uppsittning och strama tyglade med tryntrossen, gick han i galopp. PV blev överriden, innan han kom på fötter. I sjöbacken förlorade Blommen knäslutet och gick i backen. Mor Blom var följsam så långt träskorna tillät och lyste upp tåget med lyktan. — Å, herre jesses! Blommen, slog Du ihjäl dej? Joakim! Joakim! Stanna! Vänta! Kom tebaks, så ska vi inte va illaka mot dej! — Men Joakim drog rakt fram i forcerat tempo. Nedanför låg sjön landfrusen sedan förra veckan. Måhända anade

Joakim ett vänligare land bortom vatt-
net för hans galopp gick spikrakt och
målmedvetet ut på blankisen. Mor
Blom halkade efter. Allt längre och
längre ut gick drevet. — Joakim! Jo-
akim! Ett sånt herrans elände! Därute
går det ju strömt! Mor Blom åkte kana
en bra bit, innan hon kunde bromsa
upp inför den insedda faran. — Men
Joakim fortsatte. — Joakim! Du går
ju rakt i sjön! — Och lagom som det
var sagt, sjönk hennes med stora för-
sakelser och kärlek hoparbetade jul-
fröjder därute i mörkret.

Alla räddningsförsök misslyckades.
Blommen försökte en undsättningssex-
pedition med ekan, men mor Blom
blåste av. Det kunde räcka med en
olycka före jul. — PV svor varmt på

att grisen var ingen riktig gris. Han
var förgjord på något sätt, vilket inte
var så omöjligt, så som det spökade
på Granberga efter gamle baron, som
sköt sig. Se, inte för han visste något,
men nog visste han vad han trodde,
han.

Mor Blom var tystlåten. Så gick
hon hem, gjorde rent i stian efter
Joakim och lade in ren långhalm. Så
släckte hon under bykgrytan. När hon
sen träffade Blommen på återtåg från
sjön, sade hon något om kaffekaskan-
de, som gick honom hårt till sinnes.
Blommen gick tyst in i stugan, tog sej
en stadig dragnagel, svor en tyst ram-
sa och lade sej på kökssoffan med
ryggen åt Emma till. Herrgårdströk-
ningen fick vara för honom den da-

gen. — PV fick ingen avskedskask,
och mor Blom hälsar inte på PV den
dag som i dag är. På nyåret gick Blom-
men in i nykterhetslogen som ett för-
sök att få slut på käringgnatet där-
hemma.

I islossningen satte Blom ut sin
gäddryssja i åmyrningen åt Långsjön
till som vanligt om våtarna. I ryssjan
låg Joakim en morgon. Den dagen
fick herrgårn också vara. Blom gick
hem till torpet, rakade av sig skägg-
stubben och klädde sig som till sorg.
Sedan gick han raka vägen till prä-
sten. Det kan vara skönt att ha någon
att anförtro sina ensamma fundering-
ar åt ibland.

Lägg grunden till ekonomiskt oberoende genom
regelbundna insättningar i **Göteborgs Bank**.

Tag för vana att alltid rådgöra med oss
vid alla slag av bankaffärer.

GÖTEBORGS BANK

Forgny Segerstedtgatan 120 — Göteborg V
Telefon 29 25 43, 29 28 43

SMÖRGÅSCENTRALEN

Gyllenkrokgatan 17

Stans äldsta specialfirma

Ring 18 10 75, 18 43 07

Vi sänder: Smörgåsar, Snittar,
Sandwiches, Landgångar

Specialité: SANDWICHESTARTOR

På

"HANTVERKET"

restauranten mitt i Vasastaden . . .

- har gästerna lugn och ro
att prata igenom en affär
- har man god husmanskost och
små trevliga specialiteter
- finns det lokaler för den
lilla festen och den stora
representationen
- finns det billiga sammanträdes-
lokaler
- är den nye källaremästaren
kustartillerist, och står
alltid till kamraternas tjänst

Bertil C. Jansson.

P. S. Adressen är Erik Dahlbergsgatan 3
(alldeles över systembutiken)
och telefon 11 61 04
Ring och jag skall fixat, det lärde
vi ju oss under beredskapen.

D. S.

Blomsterhandeln LINNÉA

Nils Ericsonsgatan 23
Tel. 13 35 30

Filial: Blomsterkiosken, Centralen
Tel. 15 25 07

Frisersalongen

KONSUMHUSET

H Benjaminsson, Käringberget

Rekommenderas

IDROTT

Höstens civila tävlingar började med DM i orientering den 13/9 där KA 4:s representanter kämpade väl, även om inte någon klasseger kan noteras. Bland resultaten kan nämnas en 5- och en 6-placering i seniorklass B genom I. Torefalk och G. Gustavsson.

Regementsmästerskap i orientering, med flj. L. Heinmar som tävlingsledare och banläggare, avhölls den 17/9. Banorna var litet "luriga" och många missar noterades, särskilt vid första kontrollen, ett på kartan ommarkerat kärr, som de flesta klasserna hade att besöka.

Kampen om mästerskapet, i varje fall i seniorklassen, avgjordes just vid den kontrollen. Sergeant B. Å. Larsson bommade där hela 11 minuter i förhållande till huvudkonkurrenten sergeant G. Gustavsson, som vann klassen 14 sekunder för "B. Å." Trea blev serg. B. Olsson och jag hoppas att den framgången skall sporra till bättre resultat i framtiden.

I klass äldre oldboy segrade flj. Öhrn före flj. O. Erixon, och bland de yngre gubbarna vann serg. G. Lundberg före serg. OAM Olsson med de kända namnen flj. I. Holgersson och Boman tätt efter. I juniorklassen vann befälselev Byström med hela 16 minuter före befeleverna Gantelius och Moss. Detta var dagens mest övertygande seger.

Nästa större evenemang var DM i budkavleorientering, lördag och söndag den 19—20 sept. KA 4 IF deltog här med två oldboyslag och ett juniorlag. Av dessa tvingades juniorlaget och ena oldboyslaget av olika anledningar att bryta tävlingen. Bättre gick det för det andra oldboyslaget. Flj. I. Holgersson kämpade väl i nattens mörker med en sjätteplacering som lön, 14 minuter efter teten. När det sedan blev "dagskubbarnas" tur att ta vid så gjorde B Å Larsson ett glänsande lopp, där han förutom en

Flj. IVAR HOLGERSSON
42-årig orienteringskämpe

klar seger på sträckan förde upp laget till endast 1 minut efter teten.

Nerverna hos det vid målet väntande KA 4-gänget dallrade av spänning, men det skulle ha varit ännu värre om de vetat vad undertecknad hade för sig ute på sista sträckan. Vid fjärde kontrollen upptäckte jag, att jag i brådskan vid starten glömt rita in sista kontrollen på kartan. Kontrollangivelsens "Foten av berget" sade mig inte mycket. Till råga på allt "bommade" jag näst sista skärmen med några dyrbara minuter. Var fanns nu sjätte och sista skärmen? Ett "berg i dagen" rakt söder om målet var troligast, om inte så måste jag springa till starten och titta efter på den där uppsatta kartan. När jag efter en sprinterrusning nådde "mitt" berg och fann en orienteringsskärm och kontrollanter samt kunde på ett anslag läsa bl. a. "Kontroll 6 oldboy sträcka 3", behöver jag väl inte tala om hur jag kände mig. I mål kunde glada kamrater tala om att laget blivit tvåa efter Göteborgs Sportklubbs elitgubbar. Tvåa i en DM-budkavle är den bästa placering KA 4 IF uppnått hittills och det sporrar till krafttag kommande år.

I slutet av september möttes KA 4 befälskärer i årets s. k. befälsfälttäv-

lan. Enligt tävlingsbestämmelserna får från varje kategori 20 % av tjänstgörande under 43 år ställa upp och av dessa skall 60 % räknas in i laget. Det lag, som i medeltal uppnått lägsta poängsumman segrar. I officersklassen fick 6 man ställa upp och 4 räknas in i laget, i uoffklassen 15 resp. 9 och i ubefklassen 12 resp. 7.

Liksom i fjol segrade officerslaget med ett medeltal på 162 poäng före underofficerarnas 166. I offlaget ingick löjtnant Ekström, Torefalk, kapten Olby och O. Hansson.

Uofflaget hade i stort sedvanligt utseende med serg. B Å Larsson, som bäste man och överlägsen segrare i hela tävlingen.

I ubefklassen blev överfurir Mårling bäst, men laget fick inte in så många att något lagresultat kunde noteras.

I tävlingen ingick skjutning med kpist på västra banan. 3 skjutstationer med korta skjuttider och svåra mål. "Gangsterskjutning" tyckte många av deltagarna. Serg. B Å Larsson grundlade här sin seger med att pricka in 27 träffar av 30 möjliga med flj. Germondsson närmast med 23.

Efter skjutningen blev det transport ut i terrängen för de mera fältmässiga övningarna. Från en naturskön plats startades på en punktorienterings- och fri orienteringsbana av flj. Heinmars bästa märke.

Kartbilden överensstämde dock i början av punktorienteringen dåligt med verkligheten, varför antalet millimetrar fel på de flesta händer blev många.

Serg. B Å Larsson gjorde inga missar utan förbättrade sin ställning, som KA 4:s bäste fälttävlare genom att pricka in punkterna med endast 7 mm fel och notera löptiden 1 timma, 47 minuter på den sammanlagt 10,5 km långa banan vilket är ett resultat i elitklass.

Regementschefen påpekade bl. a. vid prisutdelningen att det i stort var samma gamla ansikten i lagen, som det brukar vara. Men en ny stjärna

dök dock upp. Löjtnant Bengt Ekström, som gjorde en fin insats genom att placera sig som tvåa efter serg. Larsson med följande jämna serie: skjutning 19 träff, punktorientering 11 mm fel och en löptid som t. o. m. var några minuter bättre än Larssons. Glädjande och det är bara att hoppas han fortsätter i denna goda stil, finns viljan så finns förutsättningarna.

Bland övriga orienteringsresultat kan nämnas en tredjeplacering i oldboysklassen vid DM i nattorientering genom G. Lundberg och där den trogne kämpan J. O. Eliasson blev 18 man. Vid garnisonsmästerskapen i nattorientering segrade G. Jansson med I. Holgersson som tvåa. Regementsmästerskap i nattorientering avhölls i den hårda terrängen i trakten av Bollebygd. Den 42-åriga flaggjunkaren Ivar Holgersson fick här en fullträff och vann övertygande före ungdomarna serg B. O. G. Olsson och befälselev Stig Odland. Det var en grann prestationen och visar att vältränade "gamlingar" står sig gott i konkurrensen med de yngre i denna så ädla och fina sport. I yngre oldboysklassen vann flj. G. Jansson och i äldre flj. Olle Erixon med flj. H. Ledén som god tvåa.

I övrigt har på idrottsfronten hänt att vid Ny Tids och Korp.-idrottsförbundets tävling "Slottskogsstafetten" deltog från KA 4 fyra lag. Tre lag ställde upp i militärklassen och det fjärde i oldboysklassen. Militärslagen var sammansatta av befälselever och befäl från Befälsskolans 1-, 2- och 5-plutoner och "gubbalaget" av uoff företrädesvis från Befälsskolan. Resultatet blev att infanteristerna från Borrås vann militärklassen, men sedan var det KA 4 för hela slanten. Med plutonerna i nummerordning placerade de sig som tvåa, tre och fyra. Detta måste anses vara ett strålande resultat, om man tar med att I 17 och de andra deltagande arméslagen (utom I 15) kom efter alla tre KA 4-lagen. Uoffslaget blev trea i oldboysklassen. På "bollfronten" utkämpade officerare och underofficerare en fotbollsmatch

en lördag i augusti som uofflaget vann med 5—0. Handbollslaget har börjat säsongen ganska hyggligt och hittills bara förlorat en match.

I det "våta" elementet har SMI-simningen på hemmabanor avverkats. I stridssimning 20×50 m lyckades KA 4:s lag slå I 17:s fjolårsrekord med hela 1 minut och 17 sekunder vilket borde räcka till seger. En del andra goda resultat uppnåddes i övrigt och det skall bli riktigt spännande att få se resultatlistorna, när de kommer i slutet av året. Söndagen den 8/11

deltog en del simmare från regementet i en korporationssimning i Valhallabadet. Bland resultaten kan nämnas att KA 4 blev korpmästare i 10×50 m på nytt korprekord och tvåa i 5×50 m. Dessutom vann KA 4 3×50 m medley.

Med sådana föregångsmän, som svenske rekordhållaren Bernt Nilsson så "seglar" simningen i medvind och det är bra att hoppas att övriga idrottsgrenar kunde få samma topp och därigenom ge ledare och aktiva stimulans till ytterligare krafttag.

Gemytlig kamratträff på KA 4

Kamratföreningen var samlad till ärtmiddag på KA 4 underofficersmäss torsdagen den 22/10. Ett 50-tal medlemmar med ordf. och vice ordf. i spetsen hade tagit plats vid "krigsrätts"-bordet då klubbmästare Broberg hälsade välkommen.

Stämningen var redan från början mycket god och steg i takt med inmundigandet av de omvittnat goda ärterna. Man kunde ofta bland de många samtalen uppsnappa "minns du" eller "kommer du ihåg" och det måtte väl vara en god avkoppling från vardagens jäkt att i gamla vänners

sällskap återuppliva gemensamma minnen.

Sedan mässföreståndaren, st. Almén, med sina duktiga mannar serverat kaffet tog överste Lange till orda och berättade på sitt medryckande sätt om sin resa till Spetsbergen med Älvsnabben sommaren 1957. Ljusbilder kompletterade framställningen, som blev en njutbar upplevelse i färg.

Förvaltare Redmo framförde föreningens tack till överste Lange, varefter minnena levde vidare till fram på småtimmarna. Vi sade varandra adjö med förhoppningen att snart träffas igen.

Bråttom

Korpral Andersson har träffat en flicka i Majorna.

"Har du verkligen blivit kär i mig vid första ögonkastet?" frågar hon.

"Ja", svarar korpralen, "det blir jag alltid. Man sparar så mycket tid då".

Ett råd

Modern till sin dotter: "Om jag får råda dig, min flicka — gift dig med en kustartillerist! Han kan laga mat, bädda, stoppa strumpor — och det viktigaste: Han kan lyda!"

Teknikundervisning

Befälsövning på befälsskolan. Övningsledaren ger följande läge:

"Mina herrar, nu befinner er på marsch med en pluton. Plötsligt står ni på en plats, som till vänster om er

avgränsas av Nordsjön. Ingen möjlighet alltså att vika av åt vänster. Till höger om er en brant bergvägg som gör det omöjligt att vilka åt höger. Framför er ett fientligt pansarregemente, och bakom er gör en fientlig attackflottilj anflygning. Vad gör ni?"

Lång tystnad. Till slut kommer ett svar från yngste underofficeren, som säger:

"Jag ger följande order: Pluton halt! Fall på knä! Hjälms av till bön!"

På

"HANTVERKET"

restauranten mitt i Vasastaden

(Erik Dahlbergsgatan 3)

finns det billiga, små och stora, sammanträdeslokaler

Tel. 11 61 04

*GLAS, PORSLIN och
PRESENTARTIKLAR*

Majornas Bosättning

Karl Johansgatan 37, vid Karl Johans kyrka
Telefon 14 28 93

Högsbo Bosättning

Axel Dahlströms torg 3 - Telefon 45 18 94

Vid behov
av alla slags **BETONGVAROR**
Ring

A.-B. Mölndals Cementvarufabrik

MÖLNDAL Tel. Växel 27 20 50

Vid val av pipa och tobak,
kom in till oss.

Vi ger Er även goda råd i piprökningens svåra konst.

Prova våra specialtobaksblandningar.

Carl Fr. Sandéns Eftr.

Södra Hamngatan 53

Göteborg C - Tel. 13 09 22

Restaurant

L O R E N S B E R G

Dit går Vi!

Underredsbehandling

utföres under garanti snabbt och billigt

Åkes Underredsbehandling

Kruthusgatan 1 D - Tel. 19 14 02

J O Z O

Paketsaltet med den
rätta jodkvantiteten

Firma GUNNAR GRANHAGE

GÖTEBORG — Telefon 15 10 73 - 15 23 27

Utför Bergsprängningar

och övriga Anläggningsarbeten

VID RINGVÄXLING!

vänd Eder till

Hovjuvelerare K. ANDERSSON

Östra Hamngatan 41

Service året runt.

Konigl. Hovleverantör

EKEBERGA Vilohem

inneh.: Nils Mohlén

Ängkärrsgatan 15 - Telefon 29 26 28

GÖTEBORG

Spårväghållplats: Karingberget

PISKNING sker maskinellt, varvid mattorna
utsätts för mindre påfrestning än vanlig
handpiskning.

Vi hämta och hemsända på dagen

Göteborgs Maskinella Mattpiskning

Tel. 13 08 90 - 29 32 62. Öppet kl. 9—16
Sprängkullsgatan 19—21

I S S P O R T

Hockeyrör med hälskydd 36—39, 39:—
42—47 42:—

Juniorklubbor från 4:75, Konståkning vita 48:

Bandyrör 37:—, Klubbor J:r från 4:25

S K Ö L D S C Y K E L & S P O R T

Postgatan 45 tel. 13 49 37

Friggagatan 29 " 15 72 09

Skanstorget 8 " 13 48 97

Övre Husargatan 24 " 11 03 56

Långedragsvägen 24 " 29 03 31

SKÄRHAMNS VARV & SLIP

Upptager båtar till 300 ton.

Motorinstallationer jämte reparationer utföres.

Ombud för Seffle motorverkstad:

Bröderna Johansson

Tel. Varekil 700 18

Ängholmens Yacht- & Motorbåtsvarv

ADOLF LAGER

Långedrag, Göteborg 43

Tel.: 29 10 11 — 29 16 00

REPARERAR FISKEBÅTAR OCH MOTORER

SHELL BENSIN OCH SMÖRJOLJOR

Axel Gustavsson Plåtslageri

Spinnmästaregatan 5

Tel. 15 23 11

Utför allt vad till yrket hör

Kvaliten i våra preservativs, 4712 de Luxe,
Spanjora, Luna m. fl. märkesvaror har
gjort oss till landets största företag i bran-
chen. Detsamma gäller våra skyddskrämer
4712 och Amyl.

H. E. Adamsson AB

Över 80 affärer i landet.

FALK=SALT

ME D **J O B**

H. SJÖGREN Specerier

Käringbergsgatan 11, Tel. 29 11 24

Rekommenderas

Vi hedra och hylla kamrater som jubilera

1959:

70 år

Kontorschef Digby Rundquist 25/6

65 år

Lokförare Oscar Gustafsson 29/3

60 år

Handlanden

Jonas Waldenström 17/6

Fabrikör Nils Cronander 29/5

Herr Ivar Jansson 7/8

55 år

Elektriker Stig Hultin 29/4

Handlanden Algot Hult 29/4

Distriktschef Oscar Fernström 14/6

Herr Erik Meyer 15/7

Ingenjör Folke Sahlin 28/8

Direktör Ewert René 22/9

Handlanden Oscar Johansson 22/9

Förrädsarbetare

Carl Johansson 6/11

50 år

Dykaren Bertil Aronsson 11/3

Förman Tage Thorén 12/7

Herr Nils Frank 30/8

Förman Eric Persson

1:a HALVARET 1960:

80 år

Löjtnant J. W. Strandh 24/2

70 år

Stationsmästare

Arvid Odenhem 5/3

Kassör Erik Lundell 24/4

Järnvägstjänsteman

Hjalmar Olsson 4/5

Tullöveruppsyningsman

J. E. Hansson 22/5

Tjänsteman Olof Dunberger 26/6

65 år

Förvaltare J. E. Nyström 10/1

Kamrer Fritz Björklund 19/1

Verkmästare L. E. Rosdahl 29/1

60 år

Snickaren Gustaf Gustafsson 31/1

Förste reparatören

Gustaf Johansson 7/4

Inspektör Erik Johansson 2/5

Förste kansliskrivaren

G. W. Nilsson 3/5

Disponent Erik Dempe 9/5

Kyrkogårdsvaktmästaren

John Sjöquist 19/5

55 år

Trädgårdsmästaren

Edvard Pettersson 5/1

Konsul Magnus Wiberg 24/1

Varvsägare Gustaf Ekelund 28/1

Tjänsteman A. H. Jansson 4/5

Förrådsförvaltare

Sven Johansson 7/5

Kassör Harry Jonasson 14/5

Trädgårdsmästaren

Bertil Andersson 15/6

50 år

Förvaltaren Gustaf Odkrans

In memoriam.

Handlanden

G. W. Andreasson 9/9

Direktör

F. H. Mellander 14/10

Deras minne lever hos kamraterna.

MEDDELANDE

Samkväm med ärtmiddag avses anordnas för föreningens medlemmar i början av februari månad 1960. Museiintendent Doktor S. Henry Wassén har preliminärt lovat medverka med ett föredrag benämnt "Färder i Colombia och dess urskogsindianer i väster". Han har även lovat att från sina senaste forskningar därstädes visa färgbilder.

Lokal: uoffmässen KA 4.

Anmälan om deltagande göres till sekreteraren, tel. (kontorstid) 29 20 80: 215. Annon, under rubriken samkväm, kommer att införas i Göteborgs-Posten den 1/2 1960.

Samtliga medlemmar hälsas hjärtligt välkomna.

Möt upp mangrant!

Kamratföreningen kallar Dig

Kustartilleriets Kamratförening
i Göteborg

Kustartilleriets kamratförening i Göteborg inbjuder härmed nuvarande och förutvarande kustartillerister, såväl fast anställda som värnpliktiga till medlemskap i föreningen. Anmälan om inträde kan ske genom att insända nedanstående formulär till sekreteraren under adress KA 4, Göteborg V. Årsavgiften är 5 kronor. Föreningens postgiro är 45049.

Föreningen, som är opolitisk, har till ändamål att utgöra en föreningslänk mellan nuvarande och förutvarande kustartillerister, såväl fast anställda som värnpliktiga, vårda kustartilleriets och Älvsborgs fästnings traditioner samt befördra ett gott kamratskap genom en fri och otvungen samvaro på gemensamma minnens grund, samt befrämja byggandet av sådan verksamhet, som kan vara av gemensamt intresse för föreningsmedlemmarna.

----- Klipp här -----

Fullständigt namn

Adress

Titel Förelseår och dag

FÖR 20 ÅR SEDAN.

Det är en viss skillnad att vara soldat i år och för 20 år sedan. Nu i historiens perspektiv kan beredskapsåren i fält synas oss som en räckta idylliska år. Vi slapp i alla fall undan. Det var annorlunda 1939. Då var landet omringat av Wehrmacht och SS-trupper. Allmän mobiliseringsorder utgick. Alla vapenföra män lämnade sina familjer och arbetsplatser och fraktades till olika förläggningsplatser i skogar och på skär. Hur klarade sig hustrur, barn och gamla, som bara visste att pappa stod på post "någonstans i Sverige"?

Minns ni blanketterna från fattigvårdsnämnden? Ända fram till 1940 kunde de inkallade endast få bidrag till familjen genom att vända sig dit, och varje ansökan behövsprövades. En krigsman skulle klara familjen i enlighet med den då gällande förordningen som daterade sig från den 13 augusti 1914. Där hette det . . . "kunde under den tid värnpliktig vore inkallad till tjänstgöring för rikets försvar den värnpliktiges familj av statsmedel erhålla understöd med 1 krona för varje dag med tillägg av 25 öre om dagen för varje barn under 15 år, därest familjen för sitt uppehälle är i behov av sådant understöd". Något bostadsbidrag existerade självfallet inte. Detta var allt som de inkallade kunde tillgodoräkna sig till familjens försörjning — och det efter behovsprövning!

Många vindar har blåst sedan dess och ser vi på den ekonomiska situationen för de inkallade i dagens Sverige är skillnaden påfallande. Räknar man ihop de olika bidrag och förmåner som dagens soldat kan påräkna, kommer man upp i omkring 850 kronor per månad. Även om inkallelserna fortfarande betyder ett ekonomiskt avbräck för vissa yrkeskategorier, ter sig den värnpliktiges situation betydligt ljusare nu än vid krigsutbrottet. Det måste vara oerhört betydelsefullt

för soldaten att slippa känna den gnagande oron för hur hustru och barn skall klara sig därhemma.

Ingen statistik kan redogöra för det exakta antalet människor som i ett eller annat avseende drog det tyngsta lasset under beredskapsåren. Inga siffror kan påvisa vad somliga människor gick igenom. Ändå förefaller vårt offer lätt, jämfört med vad de andra folken ute i Europa fick utstå. Bara några mil från våra gränser förlorade

människor inte bara sin utkomst, de förlorade allt, hem, familj, frihet. I koncentrationsläger och brinnande städer tiggde man endast om att få behålla livet, ja många önskade sig döden . . .

Och nu, tjugo år efteråt, vad minns soldaten som låg i fält under beredskapsåren? Frågan går till läsekretsen. Välkomna med minnen, gärna jämförelser från förr och nu, skicka dem till red.

Redaktörens spalt.

I föregående nummer utlystes en pristävlan om nytt namn på vår tidning. Ett 70-tal förslag har kommit in varvid en medlem bidragit med 60 st. Sammanlagt 5 medlemmar hade hörsammat uppmaningen. I fråga om första sidans utseende har fem förslag inkommit, varav 4 från en medlem. Många av förslagen är fyndiga och träffande och det blir inte lätt att avgöra. Redaktören har studerat förslagen ingående och fastnat för "KA-fyren", vilket inte bara har anknytning till KA 4 utan också för tanken till Vinga, som enligt förslagsställaren bör finnas med på tidningens första sida. Förslagen kommer att överlämnas till styrelsen för avgörande och red. hoppas att nästa nummer ska kunna utkomma med det nya namnet.

★

Att få medlemmarna att bli medarbetare i tidningen tycks vara svårt. Endast en medlem har till detta nummer utan anmaning inkommit med bidrag. Nytt år nya tag.

★

Skall man döma av historieberättandet vid föregående kamratträff på KA 4, så finns stoff för mycket bra saker att publicera i vår tidning. Att berätta en sak i andra hand blir inte samma sak, den personliga prägelns försvinner. Därför välkommen med DITT bidrag.

★

Kustartillerivisan, som publiceras på annan plats i tidningen, härsammar från KA 1 och tillkom i mitten av 30-talet.

★

Så står vi inför ett nytt decennium. Låt oss hoppas att det skall gå till historien som det glada 60-talet.

★

Kustposten ber till slut att få tillönska alla läsare en riktig GOD JUL och ett riktigt GOTT NYTT ÅR.

Gåtor

Liten och gul, skamgiven och ful,
ingen man i detta land
bygger sådana hus som han.

Två gånger född fyller rymden med
sång.

Tre gånger född fyller rymden med
färg.

det och yttervärlden passerar just denna instans, och härifrån utgår de impulser som gör det möjligt för bataljonen att över huvud taget fungera. Hit inrapporteras alla händelser av vikt från gränsen, och härifrån distribueras alla förnödenheter till enheterna ute vid gränsen. Spaltutrymmet tillåter inte någon fullständig redogörelse för arbetsuppgifterna, men må det skrivna få vara några exempel från bataljonsstabens och stabskompaniets oerhört vitomfattande verksamhetsområde. På väg ut mot gränsen passerar vi Gaza stad, och efter dess huvudgata, omgivet av två moskéer upptäcker vi strax UNEF's Head Quarter, vanligen kallat HQ. Den som tycker sig se en svensk vaktpost på poststället ser alldeles rätt. Svenska bataljonens 1:a kompani, norrlänningarnas kompani, bevakar UNEF's administrativa medelpunkt och gör det med den äran. Befattningshavare från främmande nationer såväl i som utom UNEF har vid flera tillfällen uttryckt sin beundran över de välputsade svenska vaktposternas föredömliga uppträdande. Vaktposterna vid UNEF HQ är med andra ord guldkantade visitkort för den svenska FN-bataljonen. Så ut till gränsområdet, där på de ödsliga slätterna vid Gaza Airport en grupp tält utgör det enda tecknet på att här existerar någon form av liv. Det är 3:e kompaniet, skåningarnas kompani, som här har sitt huvudkvarter, fullkomligt utan skugga för den obarmhärtigt brännande solen, utan lä för de heta Khamsinvindarna och ofta hårt ansatt av sandstormarna som här har en förödande kraft. Varken vädrets makter eller skorpioner

och sandloppor har dock lyckats förta det goda humör som här i likhet med inom bataljonen i övrigt alltid är rådande bland svenska FN-soldater.

Längs den väg som mot söder drar fram utefter gränslinjen söker vi oss fram till de plutonsnästen som här ligger utplacerade med jämna mellanrum. På sina ställen är avståndet mellan gränsen och den slingrande vägen knappt 20 meter, och automatiskt trevar man gärna efter vapnet för att förvissa sig om att det verkligen fortfarande är med på resan. Så här nära gränsen bär man alltid vapen. Gränsen — det enkla dike som här och var markerats med vitmenade plåt-tunnor är en linje, som inte bara skiljer två hatande folk från varandra, utan som även på ett överskådligt sätt visar oss en flera århundraden stor skillnad i utveckling mellan de båda folken. Arabernas magra sandjordsslätter framstår kusligt ödsliga i jämförelse med Israels bördiga och konstbevattnade fält, från vilka judarna tar upp till tre skördar om året. De beväpnade israeliska jordbruksarbetarna vittnar dock om att arbetet på fälten här inte alls är någon lantidyll, utan många gånger snarare ett arbete med livet som insats. Plutonsnästena — små grupper om 3—4 tält, visar prov på en enastående uppfinningsrikedom i vad beträffar att med enkla medel piffa upp den sandiga omgivningen. Färggranna ölburkar kantar de gångar av snäckskal som löper fram mellan tälten. En sköldpadda larvar omkring bland kaktusplantorna i "rabatten", fantasifullt målad på skölden och naturligtvis allas kelgris. Färg och snäckskal har genomgående kommit till användning som dekor, men även med så enkla

medel kan man tydligen nå goda resultat. Gästfriheten i dessa plutonsnästen är enorm, ty varje besök blir ju ett avbrott i den isolering som här måste kännas som ett förlamande grepp. Vanliga samtalsämnen under besöken härute är händelser från nattpatrullernas uppdrag vid israeliska gränsen, upplevelser i Kairos nöjeskvarter och naturligtvis senaste nytt från gamla Sverige. På väg mot söder, genom djupa raviner, ödsliga sandkullar och förbi spanande FN-poster kommer vi snart till 2:a kompaniets, mellansvenskarnas huvudkvarter, ett gammalt hus av soltorkat tegel. Huset har genomgått en restaurering som gjort det ändamålsenligt för dess nya uppgift. Kamelstallet har blivit matsal, taket en härlig solaltan och trädgården kompaniets uppställningsplats. På avstånd liknar huvudkvarteret en arabisk herremansgård och endast de radioantennor som spretar mot skyn skvallra om att här ligger ett UNEF's bevakningsorgan. Härifrån ser vi utefter gränsen mot söder en lång rad av observationsposter med svenska ynglingar som väl medvetna om sitt stora ansvar spanar in i "Det förlovade landet". Vi lämnar det svenskbevakade området av Gazastripen, och vi gör det med ett uppriktigt "Lycka till" till våra brunbrända landsmän.

Delar ur svenska bataljonen bevakar stundom Sharm el Sheikh på Sinaihalvöns sydspets. Här är det närmast fråga om att övervaka sjöfarten genom Tiransundet. Sharm el Sheikh, denna absolut sydligaste svenska fastlandsbastion i hela världen, har trots sin ödslighet vunnit alla svenskars hjärtan. Röda havets blågröna vatten kontrasterar mot landskapets rödbrungula färger på

ett sätt som ingen kan undgå att fascineras av. Enligt de in-födda arabernas samstämmiga uppgifter har Sharm el Sheik inte haft regn sedan 1942. Ett avtryck i sanden stannar därför kvar och minner om vad som hände för många år sedan. Man kan tex än i dag se israeliska stridsvagnsspår löpa fram som långa armar genom öknen. Isoleringen i denna avkrok av världen är fullständig. Närmaste samhälle är El Tor på 105 km:s avstånd (Ack ja!). Några av de goda råd som ges till de nykomna i Sharm el Sheikh kan kanske ge en liten inblick i vad som här möter ökensoldaterna.

- 1 Tag med syntetiskt tvättmedel! Du får själv tvätta dina prylar, och den inhemska tvålen känner man väl till!
- 2 Följ skylten minröjd väg. Någon gjorde inte det, och hans vitnade ben kan studeras vid stranden söder om sjukhuset.
- 3 Vi trodde att vi hade en magdansör ibland oss, tills det kom fram att han glömt att äta sina salttabletter.
- 4 Fotografera av hjärtans lust.
- 5 Tag med en rejäl portion av gott humör, och dela ut det med jämna mellanrum.

Så till sist några ord om vad som möter vår svenska FN-personal där borta i arabvärlden. Oavsett tjänstgöringsplats och befattning innebär FN-tjänsten i Mellersta Östern en blandning av svårigheter och glädjeämnen. För att komma överens med och bli respekterad av befolkningen i Gazaområdet måste FN-personalen alltid vara bestämd och renhårig. De palestinska araberna är mycket stolta. Det gör detsamma hur eländiga och trasiga de än må synas — det är ändå en oerhörd skymf att utsätta dem

för hån eller skratta åt dem. Umgänget med araberna kräver försiktighet och själviakttagelse, något som för övrigt präglar hela FN-personalens tillvaro i Orienten. Religionen (Islam) som här nere har ett stort och långtgående inflytande genom sina seder och lagar gör det många gånger svårt för en nykomling till Mellersta Östern att utifrån tidigare erfarenheter förstå och rätta sig efter de främmande sedvänjorna. För muselmanerna är naturligtvis dessa seder lika normala som våra egna, och därför kräver vanlig hövlighet och gott uppförande att all FN-personal lär sig de grundläggande fordringarna i den muselmaniska världen och rättar sig efter dessa.

Sokrates' gamla slogan "lär känna dig själv" är en uppmaning som i Orienten ligger var och en särskilt varmt om hjärtat. Under vistelsen i Gazaområdet torde personalens "kända" medvetande ha blivit nollställt. Tillgången av de intryck som under det vanliga livet hemma ger en invand balans, har avskurits, och därmed har balansvikten gentemot det undermedvetna minskats. Det undermedvetna slår lättare igenom med alla sina önskningar och behov, och tiden i Mellersta Östern måste anses vara ett ut-sökt tillfälle att lära känna sig själv och få insikt i det egna personlighetens livets okända domäner.

Permissionsresor över större delen av Mellersta Östern, ett härligt badliv året om vid medelhavsstranden och tillfällen till många internationella kontakter är måhända vad vi närmast kommer att tänka på i samband med svenska FN-bataljonen. Betänk dock att bataljonen är en grupp svenskar som i en, för en västerlänning

fulkomligt främmande miljö, verkar för fredens bevarande i dessa ödsliga ökenområden. Isoleringen, den påtvingade skärpta vaksamheten mot araberna och framför allt total avsaknad av västerländsk kultur utsätter i samverkan med den politiska spänningen personalen för stora psykiska påfrestningar. Att under sådana förhållanden hålla en hög stridsmoral är ett konststycke som dock svenskarna hittills lyckats med, och därvidlag är kontakten med det fjärran hemlandet av stor betydelse. Jag vet att "Johansson" spottar i nävarna och tar nya tag när han har hela svenska folket bakom sig. Låt oss därför till sist komma överens om att gång efter annan ägna våra brunbrända ökensvenskar en tanke. De behövs där nere i Sinai, och i gengäld skapar de för vårt land en goodwill som vi har all anledning att vara stolta över.

Ivar Eriksson
f d ökensergeant

På

"HANTVERKET"

restauranten mitt i Vasastaden

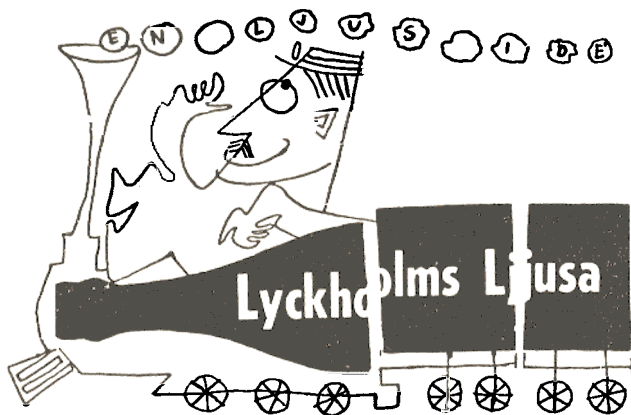
(Erik Dahlbergsgatan 3)

Tel. 11 61 04

finns det billiga, små o. stora

Sammanträdeslokaler

BETALD
ANNONSPLATS

Drick Lyckholms Ljusa, ett välsmakande lättöl av pilsner typ.

BETALD ANNONSPLATS

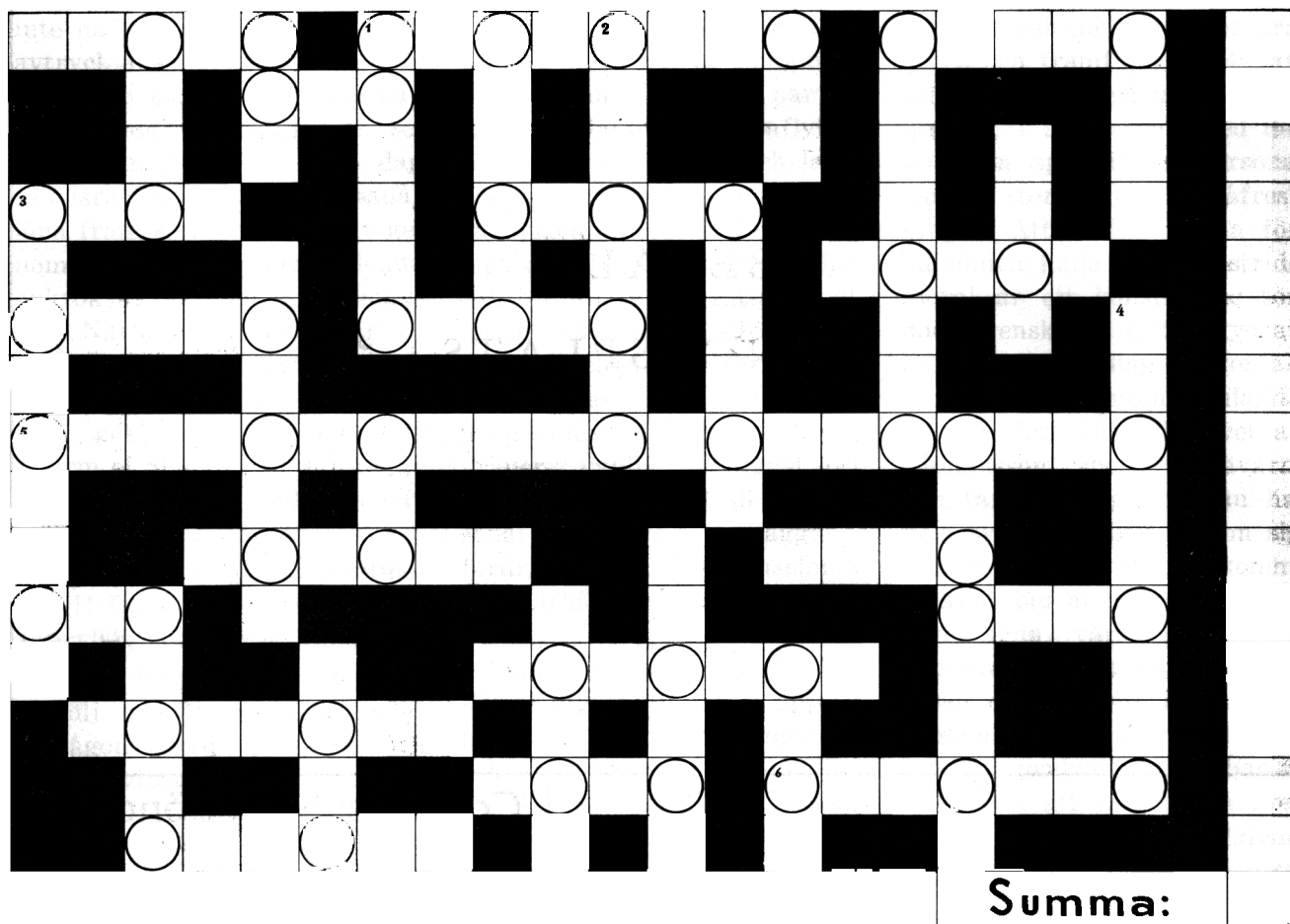
Carl Larsson & Söner ^{A/B}
Kontor. Lager. Exp. **GÖTEBORG** Butik
Motorgatan 2 Tel. 22 80 40 Odinsg. 19

SLÖ motor
blir äter **PIGG**
med ORIGINAL
GOETZE

PASSFORMSATZ

KUSTPOSTENS JULPYSSEL

- 1 vågrätt: Denna stad är här satt som nr 1, men är nr 2.
2. Sveriges trädgård.
- 3 lodrätt: Denna stad är nr 1.
4. Öbacka, men borde ha varit Hemsö.
5. Detta ord hör ihop med de andra fem.
6. Sist i alfabetet, störst i Sverige.
- 3 bokst.: Rös, öga, gås, lös, tik, åka, gir, kol, lok, töa, lya, tam, töm, gam, öva, lus, tös, örn, gry, rök, ärr, gök, tia, näs, yxa.
- 4 bokst.: Norr, syra, leve, lans, ödet, asyl, Oslo, tagg, valp, lots, våld, slev, iver, sova, sist, soda, inge, spår, regn, gikt, Fido, ryss, band, nors, saga, miss, tarm, sort, ylle, fukt, lyra, ömka, dygn, azur, stäv, fest, tass, lugn, vits, vråk, kusk, utgå, bror, barn, skri.
- 5 bokst.: Solur, bistå, lykta, stork, stege, inköp, kakel,

- fikon, vrist, knekt, askan, umgås, begär, orgie, grymt, forum, likör, avtal, tycke, Nilen, ocean, stryk, gevär, ostra, svans, offer, lagun, maska, öppen, turen, raket, smäll, komet, order, toker, bakom, annan, kulla, kanon, oleat.
- 6 bokst. Teater, gammal, tydlig, torped, odlare, russin, koppel, rödvin, bekant, älskar, turbin, löksås, toffel, nyttig, maskin, gardin, lekman, bäring, energi, lanser, laddad, koppar, lustig, klagan, glömma, premie, typisk, intakt, gnista, granat.
- 7 bokst. Stranda, urtavla, makalös, begagna, intagen, bergrum, trapets, torkrum, Smetana, kännare, urladda, akademi, kännare, utopisk, station.
- 8 bokst. Knäbyxor, snorvalp, soldater, scenbild, litterär, snitzeln, skolfilm, strumpor, krevader, synvillia.

TÄVLINGSREGLER

Lös först de numrerade orden. Fyll sedan i rutmönstret med ord ur ovanstående lista. Som synes är det betydligt flera ord i listan än som får plats i mönstret och därför gäller det att välja de mest poänggivande. Varje bokstav har nämligen ett visst poängvärde, som framgår av följande tabell:

A, E, R, S = 1 p. D, I, L, N, T = 2 p. G, H, K, M, O = 3 p. F, V, Å = 4 p. B, P, U, Å, Ö = 5 p. C, J, Y = 6 p. X, Z = 7 p.

De rutor där våg- och lodräta ord korsas har markerats

med ringar och bokstav som placeras i en sådan får 3-dubbelt poängvärde. Övriga bokstäver får den poäng som anges i tabellen.

I kolumnen längst till höger skriver ni upp den poängsumma ni uppnått rad för rad. Summera ned i kolumnen summa. Den som löst krisset rätt och uppnått högsta poängsumman vinner och erhåller 20 kr + medlemskort i kamratföreningen för 1960. De fem därefter kommande får medlemskort i kamratföreningen för 1960..

Skicka in lösningen till redaktören senast den 15 januari 1960.

VAD TROR NI DE TALAR OM?

Rätt gissat. Om bostad och giftermål. De här ungdomarna är medlemmar i HSB i Göteborg. De har blivit lovade en HSB-lägenhet och insatssparar nu till denna och får då en förmånlig ränta.

Genom att insatsspara får de en god bostad - en HSB-bostad. Deras väntan i bostadskön förkortas. Gör även Ni som de här ungdomarna. Gå in som medlem och börja insatsspara redan nu. Lös Eder bostadsfråga genom HSB.

Det finns inget sparmål som kan jämföras med bostaden. Dessutom äger Ni i HSB-lägenheten ett värde som växer.

HSB-insats ger bostaden som är bättre.

I GÖTEBORG

St. Badhusgatan 14, Göteborg C. Tel. 17 25 40

G-P

ger allt

i nyheter
och annonser

Läs **Göteborgs-Posten**

Annonsera Prenumerera

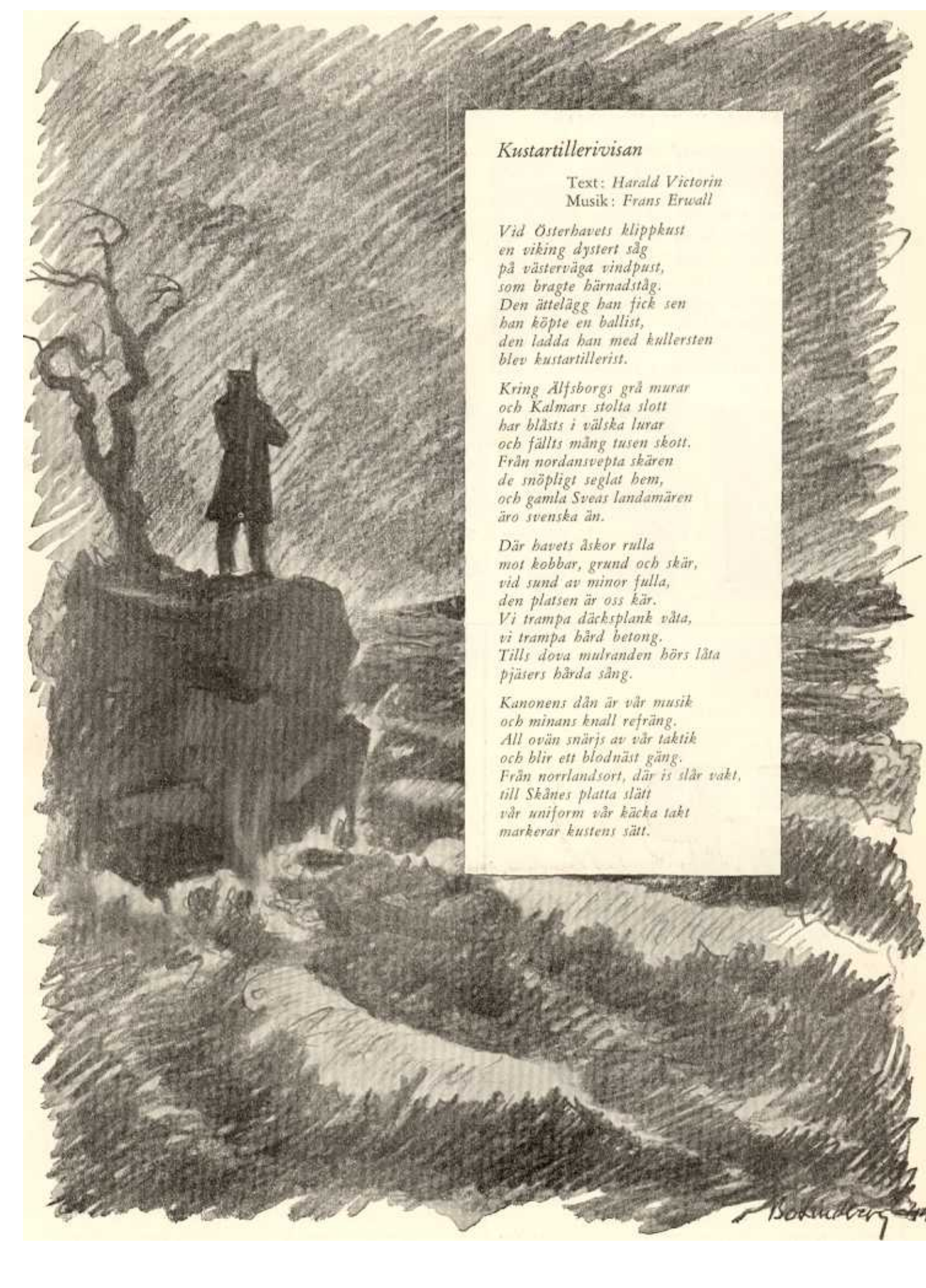
När det gäller

Volkswagen

PER NYQVIST AB

St. Eriks Torg

GÖTEBORG

Kustartillerivisan

Text: Harald Victorin
Musik: Frans Erwall

*Vid Österhavets klippkust
en viking dystert såg
på västerväga vindpust,
som bragte härnadståg.
Den ättelägg han fick sen
han köpte en ballist,
den ladda han med kullersten
blev kustartillerist.*

*Kring Älfsborgs grå murar
och Kalmars stolta slott
har blåsts i välska lurar
och fällts mång tusen skott.
Från nordansvepta skären
de snöpligt seglat hem,
och gamla Sveas landamären
äro svenska än.*

*Där havets åskor rulla
mot kobbar, grund och skär,
vid sund av minor fulla,
den platsen är oss kär.
Vi trampa däcksplank våta,
vi trampa hård betong.
Tills döva mulranden hörs låta
pjäsers hårda sång.*

*Kanonens dån är vår musik
och minans knall rejfräng.
All ovän snärjs av vår taktik
och blir ett blodnäst gäng.
Från norrlandsort, där is slår vakt,
till Skånes platta slätt
vår uniform vår kända takt
markerar kustens sätt.*

Bokmberg 44